

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 11-12 • Perjantaina 18. maaliskuuta 2005

56. VUOSIKERTA

Irtonumerohinta 1 €

Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan kokous lauantaina 12.3. alkoi juhlavasti, kun puheenjohtajat Pertti Hartikka ja Anna-Maija Nurminen-Lempinen saivat kunnian vastaanottaa Anita Heinosen lahjoituksen. Heinonen on maalannut useita öljyväritöitä Kurkijoen maisemista ja rakennuksista. Hän halusi antaa säätiölle muistoksi Kurkijoen kirkosta maalaamansa taulun.

Valtuuskunnan puheenjohtaja Pertti Hartikka kiitti lahjoituksesta ja lupasi, että taulu asetetaan arvoiselleen paikalle säätiön toimitilassa. Siellä se muistuttaa meitä siitä, mistä me kurkijokelaiset olemme kotoisin.

Luottamus- henkilövalinnat

Valtuuskunnan puheenjohtajistoon ei kokouksessa tullut muutoksia. Sen sijaan valtuuskunta sai yhden uuden jäsenen, sillä Hanna Ruohosen (Loimaa) kieltäytyttyä jatkokaudesta hänen tilalleen valittiin seuraavaksi nelivuotiskaudeksi Jaako Taitonen Loimaan Kojonperästä. Valtuuskuntaan ei tullut muita muutoksia.

Hallituskin jatkaa toimintaansa samalla puheen-

Kurkijoki-Säätiö vastaanotti lahjoituksen

Valtuuskunnan puheenjohtaja Pertti Hartikka on juuri saanut vastaanottaa Anita Heinosen (s. Lankinen) tämän maalaaman Kurkijoen kirkkoa esittävän öljyvärityön. Hallituksen puheenjohtaja Anna-Maija Nurminen-Lempinen on luovuttanut pienen kukkakimpun taiteilijalle kiitokseksi. Etualalla vasemmalla valtuuskunnan jäsen Lauri Koho ja varapuheenjohtaja Jorma Rouhiainen.

johtajistolla kuin viimevuonnakin. Sen sijaan Kari Kiiskin pyydettyä eroa hallituksen jäsenyydestä valtuuskunta valitsi hänen ti-

lalleen viimeiseksi toimintavuodeksi Mauri Rastaan Helsingistä, joka varajäsenenä on jo jonkin aikaa tehvää hoitanutkin.

Mauri Rastaan henkilökohtaiseksi varajäseneksi valittiin Timo Rouhiainen

JATKUU SIVULLA 4

Hyvää Pääsiäistä!

Sivuillamme TÄNÄÄN

Elsa Pietikäinen 1910-2005	3
Katri Poutanen 90 v.	4
Kurkijoki-Seura 13.3.2005	4
Kirkkkopyhä Loimaalla	5
Tauno ja Helli Vehviläinen	6-7
Vuoden virvottava	8

Tämä on lehtemme kaksoisnumero. Seuraava Kurkijokelainen ilmestyy Aprillipäivänä.

Viimeinen juna valmiina lähtöön 21.3.1940. Juna koottiin vanhoista I ja II luokan vaunuista (silloin junissa oli vielä puupenkkinen III luokkakin). Junan lähti vara-asemalta Tapio Poutanen kello 22.00. Poutanen juoksi asemalle, ja juna lähti klo 22.10. Valok. Heikki Poutanen. Kurkijoki-museon kokoelmat.

Viimeiset lähtijät

Moskovan rauhansopimukseen liittyvien käskyjen mukaan suomalaisten oli vetäydyttävä Kurkijoen lohkon kohdalla uuden rajan taakse viimeistään 22.3.1940 klo 20.00 mennessä. Rautatieläiset työskentelivät kuumaisesti Elisenvaaran asemalla maaliskuun 21. päivään asti.

Viimeisiä lähtijöitä varten koottiin juna vanhoista 1. ja 2. luokan makuuvunuista. Junan lähti matkaan vara-asemalta Tapio Poutanen klo 22.00. Lähtö ilmoitettiin kuljettajalle ja odotettiin Poutasta, joka tuli juosten ratapihalle. Siellä Junanlähettäjä Arvo Suuronen huolehti, että

Evakkoja Ihalassa 15.3.1940. Taustalla Ihalan kansakoulun piha. Tähän risteykseen tuli 23.3. Kurkijoen luovutuksesta vastannut luutnantti Viljo Myntti miehineen ja kohtasi venäläisen joukko-osaston, joka tuli etuajassa Ihalan aseman suunnasta. SA-kuva, julkaistaan Puolustusvoimien koulutuksen kehityskeskusten kuvaosaston luvalla.

kaikki tiesivät "lopun tulleen". Juna lähti liikkeelle klo 22.10 kohti Savonlinnaa.

Elisenvaarassa talvisodan ajan työskennellyt veturinkuljettaja Aarre Savo-

lainen muistelee viimeistä lähtöä: "Koitti maaliskuun 21. päivä. Elisenvaara olisi luovutettava. Meillä oli Lännen-Topin kanssa ratapihapäivystysvuoro klo 13-21, työkaluna veturi no 867.

Kokosimme viimeiset junat. Ne lähtivät Imatran ja Savonlinnan suuntiin uuden rajan takana oleville asemille.

Työvuoron loputtua käytimme veturin huollossa.

Sitten ajoimme koneen yksöskäiteella seisovan junan eteen. Lepovuorossa olleet veturimiehet ajaisivat junan yön kuluessa Savonlinnaan.

JATKUU SIVULLA 6

18.3.2005

Virposunnuntaina

Palmusunnuntai eli virposunnuntai ja pääsiäinen ovat käden ulottuvilla. Rairuoho pitäisi olla jo kylvettynä, jotta se ehtisi tuuheaksi ensimmäiseen pääsiäispäivään mennessä. Munat odottelevat värjäämistään, kortit kirjoittamistaan, ja tiput ja puput kurkkivat jo komeron hyllyllä. Olemme päättämässä paastonaikaa ja siirtymässä kohti yhtä vuoden suurinta kirkollista juhlaamme.

Virvonta on vanha palmusunnuntaihin liittyvä tapa, jonka kirkolliset juuret ulottuvat Vapahtajan viimeiseen saapumiseen Jerusalemiin, jossa kansa tervehti tulijaa palmunoksin. Pohjoisemmilla alueilla paju korvasi palmun, ja pajunoksat siunattiin kirkollisissa menoissa niin katolisessa kuin ortodoksisessakin perinteessä. Pajunoksien kerääminen maljakkoon on säilynyt nykypäiviin asti pääsiäiseen liittyvänä tapana.

Virpominen tunnettiin erityisesti Karjalassa, jossa se liittyi ortodoksien monivivahteiseen pääsiäisperinteeseen. Ortodoksien välityksellä virpominen yleistyi koko Karjalassa, myös luterilaisten keskuudessa.

Evakkojen mukana ympäri Suomea levinnyt virpomisperinne on sekoittunut länsisuomalaiseen ta-

paan pukeutua trulliksi, noidaksi, pitkänäperjantaina. Uskottiin, että pahan voimat mellastivat, kun

Kristus makasi haudassa. Perinteiden sekoittumiseen liittyy selvä ristiriita: kansanuskon ilkeät noidat käyvät siunatuilla virpovitsoilla toivottamassa Jumalan siunausta. Siitä syystä virpojien eli pääsiäisen ensimmäisten viestintuojien ei pitäisi pukeutua ainakaan noidiksi.

Ennen vanhaan Karjalassa virpopalkat käytiin hakemassa ja annettiin virpojille vasta pääsiäispäivänä.

Palkkana oli tavallisesti muna. Sai-pa joku villasukatkin, mikä ei tainnut kuitenkaan silloinkaan pientä virpojaa kovasti miellyttää. Nykyvirpojat karsastavat jopa namuja ja

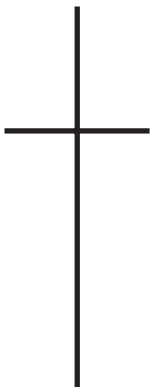
saattavat pyytää euroja ”kuin kerjäläiset”.. Vanhempien olisikin toivottavaa vähän opastaa kierrokselle lähtevää pientä virpojaa.

Jos nykyään haluaa virposunnuntaita kotonaan viettää, pitäisi jo etukäteen varautua mahdollisten virpojien ovikellonsoittoon. Joinakin vuosina ovat suklaamunat jääneet pääsiäisen herkuiksi, mutta toisinaan eivät mitkään herkut ole tahtoneet riittää, kun ovi on käynyt tiuhaan tahtiin. Mutta virpomisen todellinen tarkoitus tuntuu nykymenossa unohtuneen.

Raija Hjelm

”Uuden vuoden, uuden varvan sulle virpovitsan annan enkä suurta palkkaa vaadi enkä velkakirjaa laadi.”

Kuolleita

Rakkaamme

Elsa PIETIKÄINEN

o.s. Toiviainen

* 22.1.1910 Kurkijoki
† 24.2.2005 Muonio

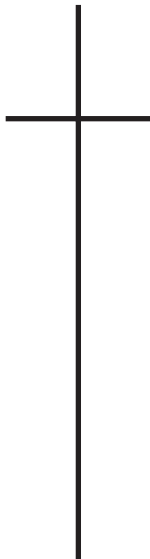
Kaipauksella muistaen
Jussi ja Kyllikki perheineen
Sukulaiset ja ystävät

Jumalan armolahja on iankaikkinen elämä
Kristuksessa Jeesuksessa, meidän
Herrassamme.

(Room. 6:23)

Siunaus toimitettu Muoniossa läheisten läsnäollessa.
Kiitämme osanotosta.

Rakkaamme

Mauri Walter SKYTTE

* 07.01.1930 Kurkijoki
† 28.02.2005 Kokkola

Kiitollisina kaivaten

Antti

Tanja

Linda ja Anssi

Raili ja Seppo

Emma, Ella-Sofia

Olli ja Tania

Kaisa

Kari ja Raija

Timo ja Heli, Opri, Pyry ja Karo

muut sukulaiset ja ystävät

Niin väsyneenä lopun matkaasi kuljit.

Uneen rauhaisaan silmäsi suljit,

ei yllättäen mutta äkkiä kuitenkin.

Nyt tiedämme sinun hyvän olla on.

Hautaus toimitettu 7.3.2005. Lämmin kiitos osanotosta.
Kiitos myös K-PKS:n osasto 4 henkilökunnalle.

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Konttori: Vesikoskenkatu 13 As 21, 32200 Loimaa
Avoinna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh. (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)

Etusivu 60 centtiä/mm + alv 22 %

Muut sivut 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joitakin kaksosnumeroita juhlapyhien aikoihin. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

E-mail:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897
Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

Muistettavaa

Lappeenrannan Kurkijokelaiset. Menemme viettämään perinteisiä virpojaisia su 20.3. klo 13 Aino Vehviläiselle, Kinoskuja 4, Imatra. Lähtö klo 12 Peltolan koulun luota. Tervetuloa!

Elisenvaaran marttakerho kokoontuu ma 21.3. klo 12 Aune Julkalla. Yhteislähtö klo 11.45 Kalevalankadulta.

Loimaan Seudun Karjalaiset ry:n kevätkokous ti 29.3. klo 18 Loimaan kaupungintalon kahviossa, Kauppalankatu 3, Loimaa.

”Virpoi, varpoi, vitsat käyvät, tulevaks’ vuuveks’, tuoreeks’ terveeks’.” (Tämä helppo loru annettiin perheen pienimmille.)

”Mie se virvon viisahaksi, taitavaksi tapsuttelen, rikkahaksi, rikkahaksi suuren talon isännäksi munan eestä mukuuttelen rahan eestä rapsuttelen.”

Merkkipäiviä

Katri Poutanen täyttää 90 vuotta 19.3.2005 Vampulassa, entinen koti Tervussa. Syntymäpäiviä vietetään perhepiirissä.

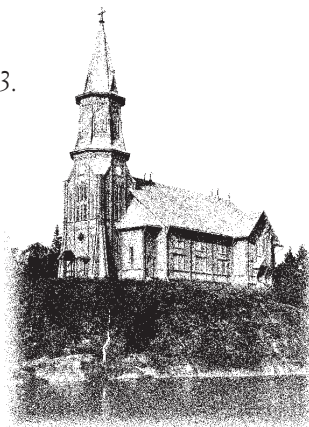
NIMIPÄIVÄT

pe 18.3. Eetu, Edvard
la 19.3. Juuso,
Josefiina
su 20.3. Aki, Kim,
Kevätpäivän

tasaus
ma 21.3. Pentti
ti 22.3. Vihtori
ke 23.3. Akseli
to 24.3. Gabriel, Kaapo
pe 25.3. Aija,
Pitkäperjantai

la 26.3. Manu, Manne
su 27.3. Sauli,
Pääsiäispäivä
Kesäaika alkaa
ma 28.3. Armas, 2.
pääsiäispäivä

Hartaus sunnuntaiksi 20.3.
Palmusunnuntai

Kenen joukoissa seisot?

Jeesuksen ratsastaessa palmusunnuntaina Jerusalemiin hänet otettiin vastaan tuon aikaisin kuninkaallisin muotomenoin. Kautpunkin johtavan tien varteen oli kerääntynyt kirjava kansanjoukko, jolla oli hyvin moninaisia ajatuksia Jeesuksesta ja hänen kuninkuudestaan.

Eräs joukko oli juutalaiset. He pitivät Jeesusta lähinnä kansan villitsijänä, jonka perässä kaikki kulkivat. Heille Jeesus edusti uhkaa, häväistystä, uskonnollisesta laista piittaamatonta käyttäytymistä, jota jumalanpilkkua. Heillä oli jo valmiina suunnitelma Jeesuksen surmaamisesta. Paikalla oli niitäkin, jotka odottivat poliittista johtajaa, sissipäällikköä. He pohtivat, voisiko uusi johtaja nostaa Israelin uudelleen kukoistukseensa Rooman miehittäjävalan alaisuudesta.

Kansanjoukossa oli myös niitä, jotka olivat nähneet Jeesuksen tunnustekoja ja olleet itsek in mukana näissä tapahtumissa. Jeesusta seurasi suuri joukko ihmisiä, jotka halusivat kuulla lisää hänen opetuksiaan Jumalan valtakunnasta. Jeesus ei nimittäin opettanut kuten heidän opettajansa, vaan niin kuin se, jolla on valta. Tälle kansanosalle Jeesus oli ainakin suuri opettaja ja profeetta, monille se luvattu ja ennustettu Messias.

Vain yksin Jeesus tiesi täydellisesti tuossa hetkessä, mihin hän oli matkalla juhla-kulkueessa. Meille tämän päivän kristityille palmusunnuntaista alkavan hiljaisen viikon ja pääsiäisen tapahtumat ovat tuttuja. Käymme niitä läpi ja etsimme omia tapojamme paneutua kristikunnan suurimman juhla-ajan sanoman äärelle. Valmistelut ovat ainakin ulkonaaisesti huippuluokkaa. Joulun tavoin meille varmaan vakuutetaan: ”Osta pääsiäinen meiltä!” Ruokalistat pursuavat eri kulttuureista nousevia pääsiäisherkuja. Tiput ja munat, noita-akat ja trullit täyttävät monen lapsen ja aikuisenkin pääsiäisajan. Joillekin pääsiäinen edustaa vain pitkiä pyhiä ja mahdollisuutta matkailuun. Pysäyttääkö pääsiäisaika enää nykyään? Hiljentykö sydämemme miettimään, millä mielellä heitämme oman palmun- tai pajunoksamme ajatuksellisesti Vapahtajamme palmusunnuntaista alkavalle kärsimystielle?

En usko pääsiäisen maallistumiseen. Ihminen on parantumatomasti hengellinen ihminen myös nykyajassa. Tiedämme ja tunemme sydämessämme, että haluamme seisoa sen kansanjoukon keskellä, joka iloitsee nähdessään Jeesuksen. Emme tahdo seisoa kieltäjien ja pilkkaajien joukossa. Meillä ei ole varaa siihen. Tunemme inhimillisyytemme ja heikkoutemme, rajallisuutemme ja syyllisyytemme. Tarvitsemme anteeksiantamuksen julistusta ja rakkauden taivaallista sanomaa. Haluamme, että taivas koskettaa maata myös omalla kohdallamme.

Omat pääsiäisen valmistelumme ovat sisäisen ihmistemme tietoista tai tiedostamatonta työskentelyä sen eteen, että voimme eri aisteillamme tunnustella hengellistä kaipuutamme. Saamme maistella, että Herra on hyvä. Voimme nähdä uuden elämän vertauskuvien runsauden ja pääsiäisaamun kevätaurinon kirkkauden. Voimme myös kuulla hiljaisuuden äänen ja kutsun lepoon kaiken kiireen keskeltä riippumatta olinpaikastamme. Voimme myös tajuta järjellämme ja sydämellämme nykyajan mediatulvan keskellä sen valtavan ilosanoman, jonka Jeesus puki sanoiksi: ”Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta!” Onneksi tuo kuninkuus on taivaasta eikä maailmasta. Eläköön se suuri ero!

Vesa Mäkelä

Kirjoittaja on Vaasan vankilan vankilapastori ja Vuoden pappi 2004.

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Kuka Suomen presidentistä aloitti uudenvuoden puheet radiossa?
2. Minä vuosina Suomi oli autonominen suuriruhtinaskunta?
3. Minkä maalainen keksintö on nykyaikainen polkupyörä?
4. Montako olympiakultaa Matti Nykänen on voittanut?
5. Minkä Suomen ev.-lut. kirkon hiippakunnan piispa on Juha Pihkala?
6. Mitä jokea pitkin Ääninen laskee Laatokkaan?
7. Minä vuonna Titanic upposi?
8. Kuka edesmennyt henkilö tunnettiin radiokreivinä?
9. Minä vuonna Porkkala palautui Suomelle?
10. Mitä on tiamiini?

Sanan Voimaa

18.3. Ja minä panen vihan sinun ja naisen välille ja sinun sukusi ja hänen sukunsa välille: ihminen on iskevä sinun pääsi murskaksi, ja sinä olet iskevä häntä kantapäähän. 1. Moos. 3: 15

19.3. Ja koska tekin olette Jumalan lapsia, hän on lähettänyt meidän kaikkien sydämiin Poikansa Hengen, joka huutaa: “Abba! Isä!” Sinä et siis enää ole orja vaan lapsi. Ja jos kerran olet lapsi, olet myös perillinen, Jumalan tahdosta. Gal. 4: 6-7

20.3. Maria otti täyden pullon aitoa, hyvin kallista nardusöljyä, voiteli Jeesuksen jalat ja kuivasi ne hiuksillaan. Koko huone tuli täyteen voiteen tuoksua. Joh. 12: 3

21.3. Jeesus lähti opetuslapsineen Kidroninpuron toiselle puolen. Siellä oli puutarha, ja Jeesus ja opetuslapset menivät sinne. Myös Juudas, hänen kavaltajansa, tunsipaikan, koska Jeesus oli monesti ollut siellä opetuslastensa kanssa. Joh. 18: 1-2

22.3. Jeesus vastasi: “Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta. Jos se kuuluisi tähän maailmaan, minun mieheni olisivat taistelleet, etten joutuisi juutalaisten käsiin. Mutta minun kuninkuuteni ei ole peräisin täältä.” Joh. 18: 36

23.3. Nyt Pilatus käski ruoskia Jeesuksen. Sotilaat väänivät orjantappuroista kruunun hänen päähänsä ja pukivat hänet purppuranpunaiseen viittaan. Joh. 19:1-2

24.3. Jos nyt minä, teidän herranne ja opettajanne, olen pessyt teidän jalkanne, tulee myös teidän pestä toistenne jalat. Minä annan teille esimerkin, jotta tekisitte saman minä minä tein teille. Joh. 13: 14-15

25.3. Kantaen itse ristiään hän kulki kaupungin ulkopuolelle paikkaan, jota kutsutaan Pääkallontai-paikka, heprean kielellä Golgata. Siellä sotilaat ristiinnaulitsivat Jeesuksen ja kaksi muuta hänen kanssaan, yhden kummallekin puolelle ja Jeesuksen heidän keskelle. Joh. 19: 17-18

26.3. Käteni ja jalkani ovat runnellut, ruumiini luut näkyvät kaikki. Ilkkuen he katsovat minuun, jakavat vaatteeni keskenään ja heittävät puvustani arpaa. Herra, älä ole niin kaukana! Anna minulle voimaa, riennä avuksi! Ps. 22: 17-20

27.3. Nyt tuli sisään myös se toinen opetuslapsi, joka oli ensimmäisenä saapunut haudalle, ja hän näki ja uskoi. Vielä he näet eivät olleet ymmärtäneet, että kirjoitusten mukaan Jeesus oli nouseva kuolleista. Joh. 20: 8-9

Tapahtumia

HIITOLA-SÄÄTIÖ

järjestää Varttuneen Väen Virkistysleirin Porin seurakuntayhtymän kurssikeskuksessa (Silokallio) 16.-21. toukokuuta 2005.

Leirille voivat hakea kaikki yli 65-vuotiaat Hiitolassa 1939 vakituisesti asuneet henkilöt. Ensikertalaiset etusijalla. Ilmoittautumismaksu on 35€. Kirjallisissa vapaamuotoisissa hakemuksissa tulee selvittää nimi (myös tyttönimi), syntymäaika ja kotikylä vuonna 1939 sekä nykyinen osoite ja puhelinnumero. Hakemukset pyydetään lähettämään 11.4. mennessä osoitteeseen: Kari Rajainmäki, Kullaantie 700, 32860 Korkeaoja tai sähköpostilla kari.rajinmaki@pp.inet.fi. Leirille valitut saavat kirjallisen kutsun 22.4. mennessä.

Porissa 15.3.2005

Hiitola-säätiön hallitus

”Virvotan, varvotan vitsasella, tällä raidan oksasella, Jeesuksen Kristuksen Jerusalemiin ratsastamisen muistoksi.”

Eija Kareen kynä kertoo

Kylmä kahvi kaunistoa.

Elsa Pietikäinen “omana ih-tenään” noin 80-vuotiaana.

Elsa Pietikäinen o.s. Toiviainen 22.1.1910 - 24.2.2005

Elisenvaarialaiselle talonpoikaispariskunnalle Simo ja Iida Toiviaiselle syntyi tammikuussa 1910 tyttö, joka sai kasteessa nimen Elsa. Hän oli perheen kuudes lapsi, mutta aikaisemmin syntyneistä pojista kaksi oli kuollut jo ennen Elsan syntymää ja kolmas-kin eli vain kolmevuotiaaksi kuollen vuonna 1911. Pitemmän elämän (Elsan lisäksi) saivat vuonna 1900 syntynyt Juhana (Juh) ja vuonna 1906 syntynyt Aino sekä nuoremmat lapset Hilja (s. vuonna 1912) ja Eino (s. vuonna 1919).

Muistellessani Elsa-tätiä näen hänet valoisana ja ahkerana ihmisenä, lottana, ehtoisena emäntänä ja hyvänä esimerkkinä karjalaisesta elämänuskosta. Käytyään nuorena Petäjärven emäntäkoulun Elsa ryntyi yrittäjäksi, vaikka yrittäjänimitystä ei siihen aikaan käytettykään. Hän perusti vuokraamaan taloon täysihoidon koululaisille.

Monet sellaiset Elisenvaaran yhteiskoulun oppilaat, jotka eivät voineet pitkän matkan tai hankalien kulkuyhteyksien takia käydä koulua kotoaan käsin, saivat hyvän koulukodin Elsa Toiviaiselta. Asunnon ja ruoan lisäksi täysihoidon sisältyi tarvittaessa esim. vaatehuoltoa pyykinpesuineen, silityksineen ja napinompeluineen.

Lasten vanhemmista monet valtuuttivat “sijaisäidin” ohjaamaan myös jälkikasvunsa käytöstä, siisteyttä ja läksyjenlukuakin. Yhteiselämä sujui tavallisesti leppoisassa ja huumorintajuudessa hengessä, mutta joskus tarvittiin tiukuuttakin.

Elsa Toiviainen liittyi jo nuorena lottiin. Hänet muistetaan muun muassa pidettynä pikkulottien ohjaajana ja suojeluskuntaharjoitusten ja -leirien emäntänä.

Talvisodan aikana Elsa kuului siihen ryhmään, joka huolehti Elisenvaaran ilmanvalvontajoukkojen muonituksesta.

Kun suojeluskuntatalo vaurioitui pahasti helmikuun 1940 pommituksissa, ruokahuolto siirrettiin minun kotiini eli Juho Toivai- sen maalaistalon saunaan parin kilometrin päähän rautatieasemasta. Olin talvisodan aikana 9-vuotias ja muistan hyvin, miten maukkaan ruoan tuoksu levisi pihamaalle asti, kun li- hakeittoa ammennettiin muuripadasta isoihin astioihin, maitotonkkiin yms. Keitto pysyi lämpimänä hevoskuljetuksen ajan, kun astiat peiteltiin rekeen heinien keskelle ja vällyjen alle.

Evakkomatka Muonioon

Maaliskuun rauhanteon jälkeen Elsa-täti lähti evakkoon Muonioon, jossa hänen Aino-siskonsa oli opettajana. Melko pian Elsan sukunimi vaihtui Toivai- sesta Pietikäiseksi, kun hän avioitui toimeliaan Armas Pietikäisen kanssa ja jäi asumaan pysyvästi Muoni- on. Näin siis kurkijokelai- sista sisaruksista tuli muo- niolaisten veljesten puoli- soita, sillä Aino-sisko oli jo 1930-luvun alussa mennyt naimisiin Paavo Pietikäisen kanssa.

Jatkosodan päätteeksi Elsa joutui uudelleen evak- koon. Tällä kertaa kohtalo- tovereina olivat ne Lapin asukkaat, jotka syksyllä 1944 määrättiin lähtemään Ruotsiin saksalaissodan ja- loista. Muoniolaiset katsoi- vat voimattomina “väylän takaa”, kuinka saksalaiset vetäytyessään kohti Norjaa polttivat heidän kotinsa. Koko kirkonkylä roihusi lä- hes samanaikaisesti.

Sodan jälkeen Armas ja Elsa rakensivat uuden ko-

din koskemattomaan erä- maahan Torasjärven ran- taan. Elämä oli kovaa: vil- jelysmaata oli vähän, ja lei- vän jatketta oli hankittava kalastuksesta, metsästyks-estä ja poronhoidosta. Myös Elsan käsillä oli menekkiä. Turkiseläinten tarhaustakin piti kokeilla.

Sydämetään aina karjalainen

Erämaassa asuessaan Elsa löysi piilossa olleet kirjoittajanlahjansa. Hän toimi muun muassa Pohjo- lan Sanomien pakinoitsija- na pitkälti toistakymmentä vuotta. Muutamia hänen luonnonläheisistä teksteis- tään julkaistiin myöhem- min Kurkijokelaisessakin.

Kun Elsan sairaalallinen aviopuoliso monien vaikei- den vaiheiden jälkeen kuo- li, leski luopui rakkaasta ja raskaasta pientilasta ja pa- lasi asumaan Muonion kir- konkylään. Pariskunnan ai- noa poika oli jo sitä ennen avioitunut ja muuttanut per- heineen työn perässä Ruot- siin.

Elsan yhteydenpito poi- kaan ja muihin sukulaisiin säilyi tiiviinä lähes loppuun saakka, vaikka hänen fyysi- nen kuntonsa kuihtui ja kuulokin heikkeni. Hän ehti täyttää tämän vuoden tam- mikuussa 95 vuotta, ennen kuin pääsi toivomaansa le- poon 24. päivänä helmi- kuuta.

Elsa Pietikäinen sai elää “kot’ Karjalass” vain vajaan kolmanneksen pitkästä elä- mästään, mutta sydämel- tään hän pysyi aina karjalai- sena. Sanonta “Ilo pintaa, vaik syvän märkänis” to- teutui Elsan elämässä riip- pumatta siitä, kenen kanssa hän oli tekemisissä.

Sukulaisten lisäksi laaja ystäväpiiri muistaa Elsa Pietikäisen valoisana ja lämpimänä ihmisenä, jonka monet syvälliset ajatukset nousivat uskon pohjalta. Kiitollisin mielin minäkin muistelen Elsa-tätiäni, joka oli sukupolvensa ja sisarus- parvensa viimeinen Toivi- ainen.

Eero Juhonpoika Toiviainen

Ken tietää?

Kuva Pekka Kyytinen. Museovirasto. Onkohan tämä kyläseppä työskennellyt Kurkijoella? Tiedot kuvasta pyydetään osoitteeseen Kurkijokimuseo, Kojonperäntie 446, 32260 Kojonperä tai puhelimitse 050-4036050 Maria Kauppinen tai sähköpostilla kurkijokimuseo@auria.net.

JATKOA SIVULTA 1

Säkylästä (Oripäästä). Leena Virtasen henkilökohtainen varajäsen Marjatta Ekman (Helsinki) kieltäytyi jatkokaudesta, joten hänen tilalleen seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi valittiin Riitta Sainio Helsingistä. Tilintarkastajiksi valittiin edelleen Olavi Ala-Nissilä KHT ja Kaarlo Kojo sekä varalle Aki Nokso-Koivisto ja Osmo Kangasperko.

Pertti Hartikka johti puhetta, ja Raija Hjelm toimi kokouksen sihteerinä. Läs-nä oli yhdeksän 12:sta valtuuskunnan jäsenestä ja yksi varajäsen. Kokous hyväksyi hallituksen esitykset vuoden 2004 toimintaker-tomukseksi ja tilinpäätök-seksi sekä kuluvan vuoden toimintasuunnitelmaksi ja talousarvioksi. Se keskuste-li monista asioista ja linja-vedoista, joita hallitus sille

esitteli. Hallitus sai myös evästyksiä kuluvalle vuo-delle. Työntäyteinen vuosi on jälleen edessä.

Kokoukseen osallistui-vat muun muassa (etu-rivissä oikealta) val-tuuskunnan jäsen Jor-ma Kaartinen, halli-tuksen pj Anna-Maija Nurminen-Lempinen, hallituksen jäsen Lauri Laukkanen, valtuus-kunnan jäsen Antti Ek-lund, takana seisomas-sa oikealla valtuuskun-nan jäsen Lauri Koho, jonka edessä istumassa hallituksen jäsen Mau-ri Rastas, valtuuskun-nan jäsen Ville Laakso, valtuuskunnan varajä-sen Ritva Kätkä, Ek-lundin takana valtuus-kunnan jäsen Sirkka Lukka ja äärimmäise-nä vasemmalla Kurki-joelta Nykypäivään – museohankkeen vetäjä Maria Kauppinen, joka kertoi valtuuskunnalle hankkeen tämänhetki-sestä tilanteesta.

Kurkijoki-Säätiön Valtuuskunta vuonna 2005

Varsinainen jäsen	varajäsen
Hartikka Pertti pj, Mäntsälä	Jääskeläinen Jari, Alastaro
Rouhiainen Jorma	
varapj, Jaala	Nikkari Tapio, Tampere
Eklund Antti, Loimaa	Inki Maija, Turku
Hjelm Raija, Humppila	Sarre Aslak, Vantaa
Jalonen Risto, Raisio	Kojo Kaarlo, Lieto
Kaartinen Jorma, Tuusula	Sairanen Asko, Loimaa
Koho Lauri, Lappeenranta	Vepsä Eino, Loimaa
Laakso Ville, Loimaa	Äikää Kari, Loimaa
Lukka Sirkka, Mellilä	Rantala Eila, Mellilä
Savolainen Eira, Nurmijärvi	Lukka Vesa, Turku
Syvänen Jarmo, Ylöjärvi	Kojo Asko, Vantaa
Taitonen Jaakko, Loimaa	Kätkä Ritva, Loimaa

Kurkijoki-Säätiön Hallitus vuonna 2005

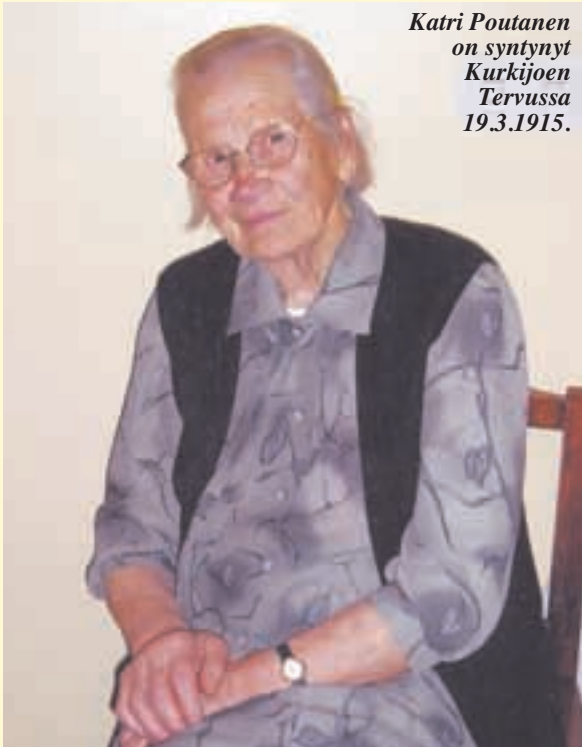
Varsinainen jäsen	varajäsen
Nurminen-Lempinen	
Anna-Maija pj, Espoo	Häyhä Ismo, Pori (Loimaa)
Riikonen Pirkko	
varapj, Pöytyä	Paju Reino, Naantali
Laukkanen Lauri, Raisio	Haavisto Taina, Loimaa
Rastas Mauri, Helsinki	Rouhiainen Timo,
	Säkylä (Oripää)
Virtanen Leena, Loimaa	Sainio Riitta, Helsinki

Mummo 90 v.

On maailma muuttunut 90 vuodessa kovin. Nyt muistella voimme sitä tovin. On sotien vuoksi valtioiden rajoja siirretty, uusia maita, lippuja rajaviivoja piirretty. Läheisiä ja ystäviä on siirtynyt rajan taa, ja monia uusia sukupolvia saanut tämä maa. Koneita, laitteita kehitetty kaikenlaisia, keksintöjä tehty monenmoisia.

On Mummonkin elämässä ehtinyt tapahtua yhtä ja toista, harvalla on elämäkokemusta moista. Mummo on kertonut viime kevään Kurkijokelaisessa tuntojaan, Karjalaa ja sieltä lähtöä koskevia muistojaan. Kahdesti hän on lähdön jälkeen tehnyt vanhalle kotiseudulle retken, entisen tuvan paikalla viettänyt hetken. Kaunis oli Karjala, kukkui käki, rappion keskeltäkin sen kauneuden näki. On uutena kotiseutuna ollut Vampulan kunta, entisessä voi viivähtää, kun näkee unta. Paljon on paistettu piirasta, kangasta luotu, vanhojen perinteiden oppeja nuorille suotu.

Mikä on pitkän, terveen elämän salaisuus? Liekö se työ, vireys vaiko ahkeruus? Tai kenties karjalainen luonteenlaatu, syntymälahjaksi selviytymisen taito saatu? Onko osuus ruokavaliossa: kala, voi, punainen maito, ajankuluna käsillä tekemisen taito?

Katri Poutanen on syntynyt Kurkijoen Tervussa 19.3.1915.

Syntymäpäivä Mummolla on yhdeksästoista kolmatta. Sitä me emme voi ohittaa juhlimatta. Lauantaina on koolla Lempäälässä suku, kun vaihtuu Mummon vuosikymmenten luku. Tässä välittyköön syntymäpäiväonnittelu ruusuinen. On mukava, että meillä on Mummo perinteinen.

Riikka, Mikko, Iina ja Kati

Kurkijoki-Seura muisteli 13.3.2005

Kurkijoki-Seuran luottamushenkilöt olivat nähneet paljon vaivaa kokoamalla sunnuntai-iltapäiväksi kolme peräkkäistä, mutta erillistä tilaisuutta. Kutsua olikin noudattanut ihan mukava määrä ih-

misiä. Vaikka ihmiset osittain vaihtuivat eri osiois-sa, kaikkiin tilaisuuksiin saatiin kerättyä noin 30 kuulijaa.

Mauri Rastas alusti vilkkaan keskustelun Karjalatalolla sunnuntaina 13.3. Keskusteltiin siitä, miten saataisiin karjalaisia ja kurkijokelaisia perinteitä siirrettyä nuoremmille sukupolville. Toivottavasti saamme lehtemme palstoilla myöhemmin lukea enemmän tästä keskustelusta.

Taiston tiellä – lauluja ja runoja sotavuosilta oli koskettava sukellus sota-ajan tunnelmiin ja muistoihin Karjalasta. Laatokka-salin yleisö kuunteli ihan hiljaa ohjelman alusta loppuun. Jaakko Virtanen lauloi ha-nuristi Seppo Rouvisen säestäessä. Ritva Asikainen lausui Saimi Sorri-Hukka-sen kirjoittamia runoja, jot-ka oli poimittu tämän ”Tien täydeltä – tuokio- ja tunnelmakuvia karjalaisten kohtalonpäiviltä 1940-1944” –kokoelmasta. Oh-jelman päätteeksi laulettiin yhdessä Karjalaisten laulu. Puheenjohtaja Riitta Sai-nio luovutti esiintyjille muistoksi Kurkijoki-pinssit. Yleisö oli erittäin tyytyväi-nen näkemäänsä ja kuule-maansa.

Karjalaisten kirkkopyhä Kanta-Loimaan kirkossa

”Leipäpäivän” eli neljannen paastonajan sunnuntain evankeliumin teksti oli Johanneksen evankeliumin kuudennen luvun alusta, siitä kohdasta, jossa kerrotaan Jeesuksen ruokkineen 5 000 miestä viidellä leivällä ja kahdella kalalla. Tämä oli tekstinä Kanta-Loimaan kirkossa sunnun-

taina 6.3. saarnanneella seurakuntapastorilla Elina Rouhiaisella. Hän jakoi saarnassaan ihmiset kolmeen ryhmään, heihin, jotka ovat saaneet itsensä kyläisiksi, sekä hengen että ruumiin ravinnosta, heihin, jotka ovat nälkäisiä ja janoavat kumpaakin ravintoa lisää sekä heihin, jotka La-

Karjalan Kirkot –näyttelyyn oli koottu melkein kaikkien rajan taakse jääneiden kirkkojen kuvat. Kuvan otti Ritva Hyvönen.

Loimaan Seudun Karjalaiset ry:n edustajat puheenjohtaja Eino Hyvönen (vas.), sihteeri Saini Repo ja varapuheenjohtaja Martti Repo laskivat jumalanpalveluksen jälkeen muistokukat Karjalaan jääneiden vainajien muistokivelle. Kuvan otti Ritva Hyvönen.

saruksen tavoin joutuvat tyytymään toisten pöydältä putoaviin muruihin. - Mihin ryhmään me itse kukin kuulumme? Onko meillä hengen ravinnon nälkää vai olemmeko kyläisinä tyytyväisiä olotilaamme? Me voimme vain todeta: ”Tähän asti Herra on meitä auttanut”, sanoi pastori Rouhiainen, joka

toimi myös jumalanpalveluksen liturgina. Urkurina toimi Melisa Stevanovik, joka johti myös Kanta-Loimaan kirkkokuoroa. Jumalanpalveluksen vuorolaulujen vakio-osissa käytettiin kanttori Reijo Jokisen säveltämiä ja Anna-Mari Kaskisen sanoittamia vuorolaulujen sävellyksiä.

Kirkkokuvat esillä seurakuntatalossa

Seurakuntataloon oli laitettu esille Karjalan kirkot -valokuva- näyttely. Sen on koonnut Karjalaisseurojen Varsinais-Suomen piirin työryhmä. Näyttelyssä oli esillä 63 evankelis-luterilaisen kirkon sekä 17 ortodoksisen kirkon kuvat.

Suurin osa yli 100 henkeä käsittäneestä kirkkokansasta kävi tutustumassa myös näyttelyyn. Loimaan Seudun Karjalaseuran nais-toimikunta oli järjestänyt yleisölle mahdollisuuden ruokailla ja nauttia kirkkokahvit seurakuntatalon viihtyisissä tiloissa.

AH.

Useilla kunnilla ja seurakunnilla on kummikunta jossakin päin ulkomailla. Noormarkun seurakunnallakin on ystäväseurakunta Unkarin Budapestissa.

Jussi Peltö-Piri oli Noormarkun kirkkoherrana, kun hän soitti meille ja kysyi, voisimmeko sijoittaa kotiimme täyshoitoon kaksi vierailevaa kummikunnan jäsentä.. Linja-autollinen budapestilaisia oli tulossa seurakuntamme vieraiksi, ja majoituspaikoista oli pulaa. Vastauksemme oli myönteinen, ja lähdimme omalla autollamme heitä meille hakemaan. Saimme vieraiksemme

Unkarin vieraat

kaksi rouvaa nimiltään Nagy Zoltanné ja Vilma Szököné. Pulmana meillä oli vain kielivaikkeudet. Sekin ratkesi naapurimme Matti Räikkälän ansiosta. Hän oli tavaratalo Anttilan henkilöstöpäällikkö, ja tiesin hänet kielitaitoiseksi, joten pyytelin hänet tulkinvirkaan.

Kun me naiset olimme jo karttojen perusteella ja käsipelillä sekä itkien ja nauraen käyneet Toisen maailmansodan kärsimyksineen

lävitse, tulivat Matti ja Maija iltakahville. He selvittivät valtakunnan rajat, varsinkin minun kohdaltani, koska olen siirtokarjalainen Noormarkussa. Arvohan on Imatralta rajanpinnasta. Tosin Arvo on Ruokolahden leijona, sillä hänen syntymäikänsä on vasta myöhemmin liitetty Imatraan.

Vierailu tapahtui kesikesällä, ja halusimme näyttää vieraillemme nähtävyyksiä kuten Porin Juseliuksen mausoleumin ja Yy-

terin sannat. Lähtiessämme rouvat tarkastivat, että kaikki luvat ja paperit vain olivat mukana, jos niitä satuttaisiin tarkastamaan, kuten heidän kotimaassaan usein tehtiin. Yyteri on keskikesällä niin kansainvälinen paikka, että tuota pikaa he tavoittivat sieltä unkaria puhuvan perheen. Meidän oli siis turha hätäillä kielivaikkeuksia, ja se helpottui koko ajan, sillä rouvat, ja varsinkin Vilma, olivat kovin hoksaavaisia ihmisiä.

Tultuamme kotiin teimme ”kartanokierroksen”. Näytin heille muun muassa savusaunamme ja selostin, kuinka se oli ensimmäinen rakennus tällä alueella ja isäni tekemä. Sitten näytin pihasaunan, joka nyt on käytössä.. Se on jatkuvalämmitteinen. Tämän jälkeen näytin vielä sähkösaunan, jota tosin hyvin harvoin käytämme, joskus pakkasella vain. Tämän jälkeen Vilma sanoi: ”Kapitalisti”, ja päästi pitkän naurun päälle. Kun lähdimme Ladallamme ajelemaan kirkolle, Vilma sanoi: ”Komunisti.” Selvitimme , ettemme kuulu kumpaankaan

ryhmään. Samoin selvisi se, että heillä Unkarissa ei mennyt silloin niin hyvin, miten he näkivät yleisesti Suomessa menevän.

Erosimme halaten ja itkien, ja vielä nytkin kirjeillä muistamme toisiamme. Lähetin Vilmalle myös pari sanakirjaa suomen opintoja varten, kun hän kertoi, ettei niitä sieltä mistään saisi. Nyt Vilma osaa jo jonkin sanan suomea paremmin kuin silloin. Herkästi itkuun ja nauruun pyrähtävät vieraamme jättivät hyvästit meille varmasti ainiaaksi.

Aino Koppi
Noormarkku

Juhlat

Pääsiäinen valon juhla, ennustusten täyttymä!

Aamun koittaessa silloin, - jälkeen Pitkäperjantain, kivi siirtyi haudan suulta, tuonen kahleet murtuivat.

Näki naiset saapuvat tyhjän haudan ihmeisen, valkovaatteet enkelin. Lohdun sanat kuulivat - lähetin, taivaisen.

Kiirehtivät haudan luota, aamuvuloon auringon, liljankukkien loisteeseen, ihmetellen, iloissansa, kuiskaellen - kiirehtien kertomaan: ”Haudan suu on aukaistu tuonen kahleet murrettu Jeesus on ylös noussut!” Ennustus on täyttynyt, valo Pääsiäisen voittanut!

Sirkka-Liisa Erlund

Mitä kuuluu pääsiäiseen? Silloin aurinko paistaa, tai lunta tupruttaa. Väliäkö sillä, on pääsiäinen.

Silloin on aika rauhoittua, yhdessä keskustella tapahtumista, herkutella pöydän antimilla, vaikka rasvaiset ovat pannassa.

Uskonasiat ovat ajankohtaisia viimeistään hädän hetkellä. Lapsenuskoa tarvitaan, järkeily ei paljon auta.

Anna

Muistat sie viel... Noppakivet

Noppakivet kuuluivat myös ainakin meidän tyttöjen lapsuudenaikaisiin leikkeihin. Kivien piti olla mahdollisimman pyöreiksi hioutuneita samankokoisia pieniä

Noppapelissä piti olla kuusi kiveä. Yksi oli heittokivi ja viisi pelikiveä. Pelissä vaadittiin nokkelia sormia ja taitoa, että peli kunnolla onnistuisi. Pelissä oli monenlaisia toteuttamistapoja ja sääntöjä.

Aaronmäki Hiitolan Nehvolassa oli meidän pelipaikkamme silloin aikoinaan. Se oli muutenkin kylän keskeisellä paikalla oleva mäki, jonne kokoontuttiin. Kyllä siellä noppakivet kilkkuivatkin tyttöjen nokkelissa sormissa ahkeraan.

Muutama vuosi takaperin tehdyllä kotiseutumatkalla teki mieleni kokeilla,

Nopanpeluuta Hiitolan Nehvolan Aaronmäellä keväällä 2000. Melkoiseksi ”kopelokopraksi” tunsu tuolloin itsensä kirjoittaja Terttu Ketola.

vieläkö vanha taito olisi tallella. Mitä kummaa olikaan muutamassa vuosikymmenessä tapahtunutkaan? Eivätpä sormet ”totelleet” olenkaan pelaajaa niin kuin silloin aikanaan. Melkoinen ”kopelokoura” minusta oli ajan mukana tullut. Noppa-

kivet menivät minne sattui- vat, eivätkä niin kuin pelaa- ja olisi halunnut.

Iloinen yllätys oli kuitenkin, kun viime syksynä 70-vuotispäivänäni sain kahden nuorimman siskoni Karjalasta tuomat upeat noppakivet. Miten lienevät

löytäneetkään niin kauniita siloisia kiviä?

Melkeinpä vesi silmissä olen käsissäni noita kiviä pyöriteltty ja entisiä hyvin sujuneita pelejä muistellut.

Terttu Ketola

Juttua varten on haastateltu Tauno Vehviläistä, s. 1.5.1924 Kurkijoen Saareksen kylässä ja vaimoansa Helliä, o.s. Pakarinen, joka on syntynyt vuonna 1931 Tohmajärvellä. Tauno kertoo, millaista oli lähteä evakkoon kaksi kertaa sekä mikä odotti, kun vuonna 1941 pääsi takaisin Karjalan kotiin.

Taunon vanhemmat Ida ja Yrjö Vehviläinen olivat muuttaneet vaimon kotipitäjästä Parikkalasta Kurkijoelle. Yrjöllä oli veli, ja veljeksillä oli yhteinen tila, jonka he sitten jakoivat. Yrjön vanhempien maapaikka oli noin 70 ja veljen noin 40 hehtaarin suuruinen.

Myöhemmin Taunon vanhemmat hankkivat toisen tilan Parikkalan Tyrjän kylästä, noin viiden kilometrin päästä ensimmäisestä talosta. Myöhemmin osa perheestä asui siellä, ja yksi siskoista oli siellä emäntänä.. Perheessä oli kaikkiaan 12 lasta, joten työvoimaa oli omasta takaa.

Nuori pari Helli ja Tauno Vehviläinen vuonna 1948.

Nuorekas ja aktiivinen eläkeläispari Kiskossa vuonna 2004.

Saareksesta mutkien kautta eläkeläispäiville Kiskoon

Perheen molemmat maatilat jäivät sodan jälkeen rajan taakse. Sodan alkaessa tilalla oli 13 lehmää, joista loputkin teurastettiin sodan

lopussa. Kanoja oli 190. Nekin tapettiin evakkoon lähdetessä, samoin siat.

Perheessä oli 12 lasta, joista Tauno oli 10. lapsi eli

kolmanneksi nuorin. Hänen kertomansa mukaan lapsuusaika oli hienoa aikaa. Tyttöjä oli neljä ja poikia kahdeksan. Koko kahdeksan veljeksien sarja oli mukana sodassa, ja kaikki tulivat hengissä takaisin. Nyt kaikki Taunon siskot ja veljet ovat edesmenneitä.

Talvisota

Sitten tuli määräys, että aamulla olisi kaikkien lähdeittävä. He eivät ehtineet vielä lähteä, kun Tauno kuuli Akkaharjun asemalla postia hakiessaan huhun, että oli tullut rauha ja olisi vain kuusi vuorokautta aikaa, ennen kuin alueet luovutettaisiin. Tauno kertoi, että edellisen kylän väki oli jo ehtinyt lähteä evakkomatkalle, mutta kaikki kääntyivät tiellä takaisin,

Vehviläisten kotitalo Kurkijoen Saareksessa.

kun tuli tieto, että olisi vielä viisi vuorokautta aikaa olla kotona.

Tauno muistaa talvisodan evakkoon lähdön Tyrjän kylässä, kun suuret karjalaumat alkoivat virrata Tyrjän järven yli. Pakkanen oli niin kova, että lehmät jäättyivät kulkiessaan ja tuiskahtivat hankeen. Perässä tuli sotamiehiä, jotka ampuivat ne ja sinne ne jäivät.

Paljon ei lähtiessä mukaan saatu. Joitakin maatalouskoneita ja ruokaa, mitä nyt rekeen sopi. Loput tavarat ajettiin maantien varteen. Sanottiin, että autot toisivat ne myöhemmin, mutta vain pieni osa niistä tavaroista tuli perille. Tauno muistaa, että niitä haettiin ympäri Suomea. Lehmistä neljä tuotiin rajan yli ja saatiinkin jonkun talon navettaan. Sitten lehmät vaihdettiin niin, että parhaat lehmät eivät joutuneet teu-

raaksi ja saatiin vähän väli-
rahaakin.

Evakko aika

Karjalaiset evakuoitiin ensin kouluille, joissa lotat laittoivat heille ruokaa. Sieltä matka jatkui eri paikkoihin asumaan. Evakkoaikana Tauno asui vanhempiensa ja sisarustensa kanssa Polvijärjellä, Uraisissa Keski-Suomessa ja viimeksi Alastaron Virttaalla. Vanhemmat veljet olivat sodassa.

Tauno sanoo, että silloin hän oli nuori eikä tuntenut ikävän tunnetta, vaan ajatteli, että muutetaan Suomen puolelle. Siellä olisi ihanat Päijänteet ja kaikki. Sitten äidiltä tuli itku Uraisilla, kun oli puutetta kaikesta.

Rippikoulun Tauno kävi Uraisissa. Virttaalta Tauno muistaa sen, kuinka he kuuntelivat radiosta venäläisten propagandaohjelmaa, jossa kerrottiin muun muassa, että Saareksen kaupunki on vallattu. Eihän se mikään kaupunki ollut, vaan kylä Kurkijoella.

Uudelleen Karjalassa

Perhe palasi jatkosodan alettua Karjalaan. Molemmat kotitalot olivat jääneet pystyyn, ja alettiin heti viljellä maita. Isä ja äiti menivät Kurkijoelle jo aiemmin korjaamaan viljaa ja kivaamaan heinää vuonna 1941. Kun oltiin lähdössä, joka aamu piti mennä Loimaan asemalle kysymään, oliko junavaunuja, sillä vaunuista oli kova pula.

Lopulta Vehviläiset saivat vaunun ja menivät junalla Parikkalaan. Sieltä piti erikseen hakea lupa, jolla pääsi kotiin, sillä se oli sotatoimialuetta. Tauno palasi Karjalaan syksyllä vuonna 1941, ja kun juna pääsi iltasella perille Elisenvaaraan, oli juuri satanut lunta. Isä oli Elisenvaaras-
sa vastassa, ja he lähtivät hevosella ajamaan pimeässä 15 kilometrin matkan Saarekseen.

Tauno kertoo, että silloin

JATKOA SIVULTA 1

Veimme kamppeemme II-luokan makuuvaunuun. En ollut koskaan matkustanut makuuvaunussa saati vielä II-luokassa. Siinä oli pehmeämmät ja leveämmät vuoteet kuin kovassa luokassa, kehui työkaveri. Vaunun alla putkissa siihisi höyry. Oli kodikasta ja lämmintä. Kelpasi meidän matkustaa, mutta olimme sen ansainneetkin.

Vähän ennen lähtöä koontuivat asemalaiturille lipunlaskua varten kovia kokeneen Elisenvaaran viimeiset rautatieläiset kimp-suineen ja kampsuineen. Siinä oli junanlähettäjiä, veturimiehiä, konduktöörejä, juna-, asema- ja vaihde-
miehiä sekä veturiasentajia ja vaunun tarkastajia.

Ankarissa pommituksissa ja konekiväärityksessä olimme täyttäneet velvollisuutemme ja puolustaneet

Suomea omalta osaltamme. Valonheittimaston lamput sammuiivat. Sitten veturinpilli huusi pitkään ja vihlo-
vasti. Nousimme vaunuihin, ja matka uuden rajan taakse alkoi.”

Tämän jälkeen lähti vielä ns. romujuna. Siihen oli koottu rikkoutuneet vaunut, joita ei oltu uskallettu lähettää aikaisemmin, koska oli vaara, että juna jäisi radalle ja tukkisi sen. Pian tämän jälkeen saapuivat venäläiset

Elisenvaaran asemarakennuksen vaurioituttua 25.12.1939 toimi vara-asemana talvisodan aikana veturinkuljettaja Veijalaisen vuonna 1932 valmistunut tiilitalo Mikrilään vievän tien varrella puolen kilometrin päässä asemasta. Seiniä oli vahvistettu parruilla pommitusten varalta. Talo on vieläkin pystyssä; siinä on toiminut nykyomistajan posti ja tele. Eino Veijalainen kertoi

Lopotista Elisenvaaraan, nopeammin kuin oli sovit-
tu.

Elisenvaaran karjanhoitokoululle oli majoittunut joukko lottia, jotka muonittivat vetäytyviä sotilaita. Heidän tarkoituksenaan oli lähteä rajalle luovutuspäivän 22.3. aamuna. Venäläisten saapuessa etuajassa lotille tuli kiire ulkona odottavaan linja-autoon.

Sotajoukot lähtevät

Sotajoukot vetäytyivät Kurkijoen lohkolta 15.–

18.3., osa marssien, osa hiihtäen. Joukot autoivat siviilien evakuoitinta. Suojeluskuntien piti 21.3. mennessä siirtyä Parikkalan suojeluskunnan talolle. Heinäsenmaan saaren linake Kurkijoen edustalla evakuoitiin 16.3. Heinäsen-
maan ja myöhemmin Vah-

tiniemen linnakkeen pääl-
likkö, luutnantti Viljo Myntti määrättiin Kurkijoen luovutusjoukkojen johtajaksi.

Luovutusryhmä liikkui autolla ja siihen kuului tulkki, autonkuljettaja sekä Simo Kesseli Korpisaaresta ja Heikki Tirri Otsanlah-

Ratavartijan asunto Ihalassa rautatien ja Tyrjään johtavan tien risteyksessä. Edessä on ratavartija Matti Lautala perheineen. Tässä mökissä luutnantti Myntti luovutti miinoituskartat venäläisille ja jatkoi ryhmineen uudelle rajalle Tyrjään ja edelleen Parikkalaan. Etelä-Suomen Lumivaaralaiset ry:n kokoelmat.

häntä pelotti, kun isä puhui, että alueella oli ollut purkaryssiä. Niitä alkoi pakkaselalla tulla ulos piiloistaan. Kotiin tuntui hyvältä päästä. Silloin ei kukaan arvannut, että sinne päästiin vain käymään ja kohta oli taas lähde ttävä ja lopullisesti. Kotona ei ollut muita isoja tahoja kuin Tyrjän motin jäljiltä palanut kangasmaasto. Miinavaara oli tietysti ja maastossa panssariestelankoja, joiden päässä oli aina panos.

Kotona olivat talot ehjinä, mutta Tauno lisää: ”Ryssän jäljiltä oli joka paikka paskaa täys, tuvan nurkassa oli vessa jne. Ja mie en sano venäläinen, mie sanon ryssäks.” Tauno kertoo, että kaikilla Karjalassa oli siihen aikaan ki-väärit, kun aseita oli paljon pitkin metsiä. Sotilaspojil-lakin oli aseet.

Pojilla oli sota-aikana hurjat leikit, kun metsistä löytyi räjähteitä, mutta vahinkoja ei juurikaan sattunut. Yksi naapurin poika kyllä astui miinaan ja menetti jalkansa. Siihen aikaan ei auttanut pelätä.

Kerran palaneelta Tyrjän kankaalta löytyi koneki-vääri ja muodottomaksi palanut mies konekivääripe-säkkeestä asean kahvoissa kiinni. Pojat heittivät miehen pois ja kokeilivat asetta. Toisella kerralla löytyi teltanpohjia ja niistä lasipulloja, joissa oli yhden pojan mukaan ”huumetta”.

Pojat tietenkin maistoi-vat ja menivät sitten kän-nissä kotiin.

Sotatoimissa jatkosodassa

Talvisota-aikana Tauno oli sotilaspoikana Elisenvaarassa. Jatkosodan aikana Tauno ehti olla kaksi viikkoa kotona. Sitten hän joutui ilmansuojelu- ym. tehtäviin Elisenvaaraan ja myöhemmin Valamoon. Kutsunnoissa Tauno oli lokakuussa vuonna 1942.

Jatkosodassa Tauno Vehviläinen kuului Laato-

kan puolustajiin ja oli sota-ajan Laatokan saarilla. Tauno kävi sota-aikana Laato-kan aliupseerikoulun Valamossa. Koulutus kesti kuusi kuukautta, ja siellä käytiin läpi kaikki aselajit lu-kuun ottamatta ilmapuolus-tusta.

Myöhemmin Tauno on käynyt Valamossa yhden kerran. Sota-aikaisia kirjeitä Taunolla on jäljellä. Taunolla oli myös päiväkirja talvisota-ajalta ja siinä muistiinpanoja joka päivältä, mutta se hävisi jatko-sodan aikana. Jatkosodan ajalta Taunolla on kirjeitä, joissa kuoren päällä lukee ”kenttäpostia” ja leimat päällä. Kirjeen oikeassa alalaidassa on kenttäpostikontorin ja yksikön numerot.

Toinen lähtö

Jatkosodan jälkeen oli kuusi vuorokautta aikaa lähteä kotoa Karjalasta. Silloin oli sadonkorjuun aika ja mukaan yritettiin saada mahdollisimman paljon, ja veljet avustivat kuormauksessa. Taunon vanhemmat päätyivät Vampulaan ja saivat pika-asutustilan sieltä. Sitten alkoi rakentaminen. Lähdestä Tauno kertoi, että pahalta tuntui, mutta valitus ei auttanut. Sodan jälkeen nuorilla alkoi uusi oma elämä.

Nuorille lähtö toi uusia mahdollisuuksia, sillä siirtolaisille muun muassa moni opiskelupaikka oli ilmainen. Taunokin anoi Malmin kartanoon, jossa alkoi puuseppäkurssi. Taunolla oli käsitöissä täysi 10, ja heti tuli tieto, että hän pääsisi kurssille. Kurssin jälkeen olisi päässyt käsi-työnopettajaksi, mutta Tauno kieltäytyi kurssista, kun autohommat kiinnostivat enemmän.

Sodan jälkeen karjalaiset saivat sijoituspaikkakunnilla saman verran maata, kuin heillä oli ollut Karjalan puolella viljelysmaata. Vehviläiset saivat siten 25 hehtaaria maata Vampulasta. Sodan jälkeen perhe raken-

Ida ja Yrjö Vehviläisen komea perhe. Istumassa vasemmalta Kyllikki, Bertta, Ida-mummo, Yrjö-ukki, Saimi ja Kerttu. Keskirivissä vasemmalta Lauri, Tauno, Leo ja Yrjö. Takana vasemmalta Oiva, Onni, Aarne ja Armas.

si talon Vampulaan vuonna 1948.

Onni-veljellä oli kamera, jolla hän kuvasi ja kehitti sitten kuvat itse. Näin ikuis-tettiin talon rakennusvai-heita kuten tiilenlyöntiä, saunan rakennusta ja talon pohjan kaivua jne. Onni-veli oli myös suutari ja on lahjoittanut Vampulan mu-seoon suutarin ompeluko-neen ja lestejä. Onni ja hänen vaimonsa olivat lapsettomia.

Avioliitto ja oma perhe

Tauno oli sodan jälkeen kuorma-autoilijana Itä-Suomessa. Sekä hänellä että hänen veljellään oli omat kuorma-autot. Miehet ajoivat puuta ja rakensivat

teitä. ”Sodan jälkeen han-kittiin rahaa ja perhettä. Se oli työllistä aikaa, ja töitä riitti”, kertoo Tauno.

Tauno avioitui vuonna 1948. Helli-vaimo kertoi, että vihkipukukangasta ei siihen aikaan tahtonut mis-tään saada, mutta ”vahin-gossa” sain. Kengät hän sai, kun tuttu kauppias oli nähnyt myytävänä mustat kävelykengät ja ostanut ne, vaikei ollut muistanut edes morsiamen jalan koka. Ne morsiamella oli hääpuvun kanssa jalassa. Isothan ne olivat olleet, mutta kyllä jalka oli ajan myötä kasvanut.

Nuoripari muutti yhteen. Elämä oli puutteellista, eikä kaupoissa ollut saatavilla

kaikkia tavaroita. Häälah-jaksi he saivat seitsemän kattilaa. Sukulaiset hankki-vat lahjaksi vuodevaatteita. Muistona tuosta ajasta on mielenkiintoinen valokuva ”tyttö lähtee kotoa”, jossa nuoren vaimon muutto-kuorma on hevoskärryillä kotipihalla ja isä vieressä seisomassa.

Asemalla tavarat laitetiin junaan, ja niin ”häämatka” alkoi. Sitä tehtiin neljä vuorokautta härkävaunusa. Mukana oli kaksi leh-mää, jotka majailivat toi-sessa päässä vaunua ja nuoripari toisessa päässä, vain heinäpaalit välissä. Vaimo lypsi lehmät matkalla, ja mies myi maidon asemilla. Helli kertoo, että kun he

matkan jälkeen veivät toi-sen lehmän Taunon siskon luo ja heidät kutsuttiin kahville, häntä hävetti kovasti, kun hän haisi niin vahvasti navetalle.

Helli-vaimo muutti aluksi Taunon ja tämän vanhempien kotiin Vampulaan. Kun talo valmistui, veljet jäivät siihen, ja Tauno perheineen muutti vuonna 1949 vaimon kotiseudulle Tohmajärvelle. Tauno kertoo, että on muuttanut so-dan jälkeen seitsemän ker-taa.

Tohmajärvellä perhe asui yli 20 vuotta. Espoo-seen muutettiin vuonna 1973, ja kun Helli jäi eläk-keelle vuonna 1993, muu-tettiin Kiskoon, jossa heillä oli ollut Kärkelässä sijain-nut kesäpaikka jo aikaisem-min. Sieltä sitten muutettiin ns. veteraanitaloon Kiskon keskustaän Toijaan nykyi-seen rivitaloasuntoon.

Elon iltaa

Nykyisin Tauno ja Helli viettävät pirteinä aktiivista eläkeläisaikaa Kiskossa omassa rivitaloasunnos-saan, jonka Tauno lasten avustuksella remontoi 80-vuotispäivänsä kunniaksi viime vuonna. Sankarin syntymäpäivät voitiin sitten viettää uudistetussa asuin-piirissä. Kumpikin avio-puolisoista on aktiivinen eläkeläisten rientoihin osal-listuja.

Hellin ja Taunon suku jatkuu. Heillä on viisi lasta, joista neljä asuu Espoossa ja yksi Joensuussa.

Lastenlapsia on jo yh-deksän, ja kevään kuluessa syntyy vielä kaksi lisää, jo-ten suku jatkuu ja yhtey-denpito lasten ja lastenlas-ten kesken on tiivistä. Ke-säaikana erityisenä ko-koontumispaikkana on Tau-non omin käsin rakentama talo Kiskon Kärkelässä ja sen pihapiirissä vielä aitta ym. rakennukset.

Timo Pohjola

delta. Ryhmän tehtävänä oli pitää yhteyttä venäläiseen vastaanottajaryhmään sekä neuvotella siirtymisaika- taulusta ym. käytännön asi-oista. Ryhmä saapui 22.3. Hiitolasta Lopottiin, jossa evakuointi oli vielä täydes-sä käynnissä.

Myntti oli sopinut venä-läisten kanssa, että seuraava tapaaminen ja miinakarti-tojen luovutus olisi ratavartijan asunnossa Iha-lassa. Myntin ryhmä lähti 23.3. aamulla ajamaan kir-kolta Otsanlahden kautta pohjoiseen päin ja tapasi Maasillassa (paikka jossa tie haarautuu Elisenvaaraan ja Huhtervuun) kadetti Haapkylän miehet, jotka suuntasivat Parikkalaan Räihävaaran kautta.

Heikki Tirri muistelee: “Muutama kilometri ennen Ihalaria on tienristeys, josta lähtee tie Parikkalaan. Kun tulimme risteykseen, niin samanaikaisesti meitä vas-

taan tuli aseistettu venäläi-nen joukko-osasto kuorma-autoissa. Jokaisen auton ko-pin päällä oli neljäpiippui-nen konekivääri eli urku-pyssy. Silloin Myntti ajatti autonsa poikittain Parikka-laan lähtevälle tielle ja meni itse tulkin kanssa venäläisiä vastaan.

Neuvottelun tuloksena oli, että venäläiset pysäköi-vät siihen tielle. He olivat tulleet etuajassa. Johan se kenraali Sandelskin sanoi aikanaan Partalan pappilas-sa: ”Kakstoist sai kellomme täytetyks, mut ryssän kello on yks.”

Tästä risteyksestä ei ol-lut sitten viimeiselle neu-vottelupaikalle kuin pari ki-lometriä. Menimme sinne hyvissä ajoin ja ve-näläisetkin olivat täsmälli-siä. Tämän tapaamisen jäl-keen ajettiin uudelle raja-puomille melkein järele-käin, ja kun määräaika täyt-tyi, johtajat hyvästelivät ja

totesivat, että tehtävä on suoritettu. Tämän jälkeen ajoimme Parikkalan kirkol-le.”

Tapio Nikkari

Lähteet:
Rainar Hakulinen: Kurki-joki sodasta evakkoon. Kurki-Säätiö 1978.
Aarre Savolainen: Risteys- asemalla. Kevama Graf 1999.
Heikki Tirri: Oikaisu. Kur-kijokelainen nro 9, 2001.

Osasuurennos vuonna 1923 ilmestyneestä Viipurin läänin kartasta. Oikeassa laidassa kulkee tie Kurkijoelta Jaakkimaan. Tätä pitkin Myntin ryh-mä saapui 23.3. Ihalanojan kylään, Tyrjään vievän tien risteykseen. Kartan vasem-massa yläkulmassa on isäni piirtämä lyijykynäviiva tule-van rajan sijainnista, tosin vä-hän liian optimistinen, sillä Syväoro ja puolet Tyrjänjär-vestä jäivät vihollisen puolelle.

Raha-asiat tasapainossa

- mikäli et vielä ole Loimaan Osuuspankin asiakas, kysy tarjous meiltä - se kannattaa varmasti!
- siirrämme nykyisen lainasi meille ilman kuluja
- kannattaa asioida paikallisessa pankissa, joka kantaa vastuunsa myös Loimaan kehittämisestä - 100 vuoden kokemuksella

OTA YHTEYTTÄ!

**LOIMAAN
OSUUSPANKKI**

LÄMMIN PALVELUSYKE

Hirvikoskentie 219, 32210 Loimaa, puh. (02) 7626 700

• Hirvikoski • Kojonkulma • LOP-Kultapiste (Kauppak. Loimari) • www.op.fi • e-mail: loimaan@op.fi

Riitta Uosukaisesta vuoden virvottava

Valtioneuvos Riitta Uosukainen on Karjalan Liiton vuoden virvottava. Vuoden virvottava valittiin nyt neljännen kerran. Sana "virpo" tulee muinaisvenäjän pajunoksa tarkoittavasta sanasta "verba".

Sunnuntaina 20.3. vietetään palmusunnuntaita. Nykyään palmusunnuntain pienet virpojat liikkuvat kaikkialla Suomessa useimmiten noidan tai trullin asuun pukeutuneina. Noita-asuiset virpojat kuvaavat tapojen ja perinteiden muuttumista ja sekoitumista; ennen noidat ja trullit liikkuvat pääsiäisenä ja kuuluivat vanhastaan vain läntisen Suomen pääsiäisperinteeseen. Karjalan Liitto haluaakin muistuttaa kahdesta erilaisesta perinteestä, jotka nykyään ovat sekoittuneet. Karjalassa virpomisella oli selkeä hengellinen sisältö.

Tämän vuoden virvottava on valtioneuvos Riitta Uosukainen, joka on syntynyt pakkoluovutetun Karjalan alueella Jääskessä. Uosukainen tunnetaan välittömänä karjalaisena, jolla on sana hallussaan. Hän on pitänyt esillä omaa karjalaisesta taustaansa ja karjalaisuutta laajemminkin valtakunnallisella tasolla. Uosukainen on väsymätön Karjalan, karjalaisuuden ja karjalaisen kulttuurin ja karjalaisen perinteiden puolestapuhuja.

Myös virpominen on Riitta Uosukaiselle itselleen edelleen elävää perinnettä. Hän on virponut lapsista lähtien ja virpoo tänä päivänäkin. Nykyisin virpominen voi tosin tapahtua puhelimenkin välityksellä. Lapsuudestaan hän muistaa pääsiäisen iloisena juhla.

KOULULUOKAT / SEURAT

Ansaitkaa 700 €
Myydellä ilman riskiä helposti myytäviä tuotteitamme!
Ilmainen rahti ja palautusoikeus!
Soittakaa **010 - 850 47 90**

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. P. E. Svinhufvud 1.1.1935
2. 1809-1917
3. ranskalainen
4. neljä
5. Tampereen
6. Syväriä
7. vuonna 1912
8. Carl-Erik Creutz
9. vuonna 1956
10. B-vitamiinia

Pikku purtavaa

Kurkijokelaisia muutti jatkosodan jälkeen Loimaan seudulle noin 6 000. Tavarat oli pakattu laudasta tehtyihin laatikoihin ja päälle maalattu omistajien nimet. Pikku pojan epelit saivat päähänsä maalata nimet uudelleen, samat kirjaimet vain vaihtoivat järjestystä. Oli siinä Loimaan rautatieasemalla setvimistä, ennen kuin jokainen löysi omat tavaransa. Laita kirjaimet oikeaan järjestykseen, niin löydät tuttuja, nyt jo manan majoille siirtyneitä kurkijokelaisia.

1. Anna Liisa Parmeva
2. Nora Sujuvu
3. Vieno Tuijaniho
4. Elina Lihnnkov
5. Unto Väsyvene

Oikeat vastaukset seuraavassa Kurkijokelaisessa. Viime numeron (11.3.2005) Pikku purtavaa -palstan henkilöt olivat: 1. Eino Orpana, 2. Raija Hjelm, 3. Veikko Koho, 4. Mauri Rastas, 5. Petter Sairanen.

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäättä Loimaan Aluesairaala

LAATUA EDULLISUUTTA AMMATTILAISelta

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/ kivi-istutustyöt
- Sormuksien valmistus
- Ja nyt myös lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppakatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

HAUTAKIVET

Vuodesta 1921
luotettavaa ja yksilöllistä palvelua

LOIMAAN KIVI
PUHELIN (02) 760 511

Käytähän ilmoittajiemme palveluita!

LOIMAAN VIIALAN KONDITORIA-KAHVIO

Kauppakatu 2, puh. 763 2001
Avoinna: Ma - pe 8.30-17

Erikoishammasteknikko

EHT-liiton jäsen

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

Kulttuuri- ja sotahistoriallinen matka Vienen Karjalaan, Solovetskiin, Muurmanskin ja Petsamon alueelle sekä Suomen Lappiin 26.7.-31.7.

Ajoreitti: Turku, Loimaa, Tampere, Jyväskylä. Matkalla tutustutaan mm. Solovetskin luostariisaareen (Vankileirien saaristo). Puolihoito Venäjän puolella. Matkan hinta 525 euroa. Matka tehdään Putus Oy:n ilmastoidulla bussilla.

Putus Oy
Liikenneyhtiö

Tiedustelut
Hannu Putukselta 0400 226285.
Puh. (02) 4861 415
e-mail: myynti@matkaputus.inet.fi

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. 7622 950,
Oikokatu 3
Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

Asianajaja

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppakatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

Asianajaja,
varatuomari Jari Heikman
varatuomari Kaarina Nylamo
oik.yo Tiina Tähtinen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Tarjoukset voimassa: perjantai - lauantai 18.-19.3.2005

MONIPUOLISESTI EDULLLINEN JA PALVELEVA!

SPAR
Cola, Cola light, Jaffa, Jaffa Light tai Lemon lime
1,5 l (0,57 l)
Sisältö 3,40 Pantit 1,60

5,00 4 p!

HK Porsaan sisäfilee
9,95 kg

Kariniemen Broilerin marinoitua fileesuikaleet
450 g (8,87 kg)
3,99 rasia

SPAR Triojäätelö
2 l (1,35 l)
2,69 pkt

ROYAL GALA OMENAT
JAFFA APPELSIINIT
ELDORADO BANAANIT
1,39 kg

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18

Ruokakauppa Sinun makuusi

ATRIAN SALAATIT
500 g, italia, peruna punajuuri (2,78 kg)
139 rasia

Snellmannin perinteinen keittokinkku
250 g (10,00 kg)
250

Keskittä ostoksesi. Kerää Teemaa!
Spar-merkkejä keräämällä voit ostaa Teema astioita edulliseen kampanjahintaan. Keräilyseittaita ja -merkkejä saat kassalta. Aloita keräily jo tänään!
Kampanja-aika 31.1.-23.4.2005
Teema
Kaj Franck 1952

LOIMAR

Alko 762 2062
nonstop parturi 040-765 7028
Loimatar 762 2848
LOP-Kultapiste 763 2150
Olga 762 1413
Ritvan ja Olin 76368520

SPAR